

DIGIMODUULI OSIO 1:

# AMMATILLINEN SITOUTUMINEN

- 1.1. Yhteisöllinen vuorovaikutus
- 1.2. Ammatillinen yhteistyö
- 1.3. Reflektioiva käytäntö
- 1.4. Digitaalinen jatkuva ammatillinen kehittyminen

**TEROPE - OSAAVAT OPETTAJAT  
YHDESSÄ! -HANKE 2019:  
ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO,  
HOITOTIETEEN LAITOS  
TURUN YLIOPISTO,  
HOITOTIETEEN LAITOS**

# 1.1. YHTEISÖLLINEN VUOROVAIKUTUS

**Yhteisöllisyyden voi nähdä rakentuvan vuorovaikutuksesta, yhdessä olemisesta, yhdessä tekemisestä, yhteisen mielenkiinnon kohteiden jakamisesta, yhteisten tavoitteiden tavoittelusta, luottamuksesta sekä yhteenkuuluvuudesta. Yhteisöä kuvaavat siihen kuuluvien henkilöiden sitoutuminen ja solidaarisuus. Yhteisön jäsenten välillä vaikuttaa jokin asia tai arvo, jota yhteisön jäsenet pitävät jollain tavalla arvokkaana. (Paasivaara & Nikkilä 2010, Malinen 2016.)**

**Nykypäivän työelämää ja yhteiskuntaa leimaavat osittain huoli ihmisten välisen yhteisöllisyyden häviämisestä. Toisaalta kuitenkin nyky-yhteiskunnan ja työelämän asettamat moniulotteiset haasteet ja ongelmat vaativat yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta haasteisiin vastaamiseksi. Ihmiset tarvitsevat moniulotteisia tiedon etsimisen, analysoinnin ja tuottamisen välineitä. Yksilöiden osaaminen ei riitä, vaan tarvitaan ryhmien ja tiimin välistä osaamista. Tämä edellyttää osaamista toimia tiimin jäsenenä, ei pelkästään kasvokkain, vaan myös erilaisissa verkkoympäristöissä. Monia arkielämän haasteitakin ratkaistaan jo virtuaalimaailmassa. Yhteisöllisen vuorovaikutuksen taitojen opettelu ja aktiivinen hyödyntäminen nähdään tärkeinä taitoina nyky-yhteiskunnan jäsenenä toimiessa. (Vuopala 2013, Kangasniemi 2017.)**

**Opettaja voi käyttää digitaalista teknologiaa yhteisöllisen vuorovaikutuksen rikastuttamiseksi opiskelijoiden, kollegoiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kesken.**

**Digiosaava opettaja hallitsee digitaalisesti tiedon jakamisen yhteisöön digitaalista teknologiaa käyttämällä.**

**Digiosaava opettaja hallitsee teknologian käyttämisen kommunikointiin erilaisissa yhteisöllisissä tilanteissa.**

**Digiosaava opettaja pystyy yhdessä kollegoiden kanssa yhteisöllisesti kommunikoimaan, tuottamaan sisältöä verkkoympäristöihin ja internetsivuille, sekä kehittämään oman organisaation vuorovaikutusstrategiaa.**

**(Redecker 2017.)**

**Opettaja voi hyödyntää digitaalisia menetelmiä vuorovaikutuksessa oman organisaation kollegoiden kanssa tai jonkin muun organisaation kollegoiden kanssa yhteistyön lisäämiseksi. Esimerkiksi jos suunnitellaan yhteisen opintojakson suunnittelua kahden eri organisaation opettajan pitämäksi, voidaan yhteydenpitoon käyttää esimerkiksi palveluita:**

## **Skype**

**Ilmainen verkkopuhelu palvelu, maksulliset lisätoiminnot. Toimii tietokoneilla ja mobiilialustoilla. Mahdollistaa videopuhelut. Voi soittaa myös normaaleita puheluita ja lähettää viestejä, mutta nämä voivat olla maksullisia. Ryhmäpuhelut mahdollisia. Skype for Business yrityskäyttöön.**

## **Zoom**

**Zoom-palvelu soveltuu videoneuvotteluihin, näytön jakamiseen, etäopetukseen ja webinaareihin. Ohjeita käyttöön löytyy verkosta YouTuben ja Vimeon kautta. Katso lisää Zoom-palvelun virallisilta kotisivuilta <https://www.zoom.us/>**

## **WhatsApp**



**Ilmainen pikaviestipalvelu. Toimii mobiilialustoilla, mutta myös tietokoneella puhelimen kautta. Mahdollistaa ryhmäviestit.**

# Sosiaalinen verkostoituminen

Opettaja voi hyödyntää digitaalisia palveluita ammatilliseen verkostoitumiseen esimerkiksi sosiaalisen median (SOME) Twitter, LinkedIn, Facebook ja Instagram sovellusten kautta.

Näiden sovellusten avulla opettaja voi esimerkiksi saada yhteyden kollegoihin, tutustua muihin ammattilaisiin, verkostoitua, jakaa tietoa, ohjata toisia tiedon pariin, seurata keskustelua tietyistä aiheista tai vaikka luoda sivuston tietyn aiheen ympärille ja kutsua kohderyhmää seuraamaan sivustoa.

Voit lukea lisää seuraavista sosiaalisen median palveluista palveluiden kotisivuilta, joista löytyy tukea palveluiden käyttöön. Myös YouTubea kannattaa hyödyntää käyttökokemusten ja -ohjeiden löytämiseksi



**Twitter**  
**LinkedIn**  
**Facebook**  
**Instagram**



**Pohdi ovatko nämä sinulle  
tuttuja?**

**Perehdy näihin lisää osion  
lisämateriaaleissa!**



# Verkkokokous ja -palaveri

**Kun puheen lisäksi tarvitaan muuta sisältöä esimerkiksi opintojakson suunnitteluun tai oppimateriaalin tuottamiseksi verkkoympäristöön yhteistyössä toisten kollegoiden kanssa, voidaan hyödyntää erilaisia verkkokokous tai -palaveri ohjelmia. Näissä, esimerkiksi Adobe Connectissa ja Skype for Business, ohjelmissa voidaan muille osallistujille esittää eri materiaalia, kuten PowerPoint, Prezi tai videomateriaalia, samalla asioista keskustellen ja kommentoiden reaaliaikaisesti.**

## Adobe Connect

**Verkkokokousympäristö, joka toimii erilaisilla laitteilla ja useissa eri käyttöjärjestelmissä, esimerkiksi Microsoft Windows, iOS, Android ja Solaris. Ohjelma hyödyntää useissa tietokoneissa valmiina olevaa Adobe Flash Playeria.**

**Adobe Connect -palvelussa käyttäjät voivat olla yhteydessä toisiinsa webkameran, mikrofonin ja chatin välityksellä.**

**Kamera ja mikrofoni eivät ole pakollisia, jotta verkkokokoukseen voi liittyä seuraamaan. Adobe Connectissa on mahdollista jakaa esim. PowerPoint-esityksiä, kuvia, ääni- ja videotiedostoja sekä tietokoneen näytön näkymää tai jonkin sovelluksen näkymää.**

**Ohjeita käyttämiseen löytyy verkosta useampia. Esimerkiksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun Avoimet oppimateriaalit sivustolta Minna Koskisen käyttöohjeita verkkokoulutukseen osallistujille löytyy linkistä: [https://oppimateriaalit.jamk.fi/c  
onnect/](https://oppimateriaalit.jamk.fi/connect/)**

## Skype for Business

**Perusominaisuudet samat kuin Skype-sovelluksessa. Skype for Business mahdollistaa esimerkiksi suuremmat osallistujamäärät verkkokokouksiin. Microsoftin sivuilta löytyy ohjeita ja esittelyä Skypen eri versioista.**

**Kun materiaalia halutaan yhdessä tuottaa, voidaan verkostoitumisen ja suunnittelun jälkeen siirtyä tuottamaan materiaalia yhteistyössä erilaisissa pilvipalveluissa, jossa jokainen osallistuja voi muokata samaa dokumenttia, esimerkiksi Word tai PowerPoint tiedostoa. Tiedosto voidaan jakaa osallistujille muokattavaksi yli organisaatorajojen erilaisissa verkossa olevissa pilvipalveluissa. Tarvittaessa voidaan työskennellä ja jakaa muokattava tiedosto kansainvälisessä yhteistyössä. Tutustu lisämateriaalista esimerkiksi OneDrive-pilvipalveluun.**



**Kuva: Pixabay**

Käy tutustumassa osion  
lisämateriaaliin, mm:

- luento yhteisöllisyydestä
- luento vuorovaikutuksesta
- some-palveluista lisätietoa
- artikkelit

## **1.2. AMMATILLINEN YHTEISTYÖ**

**Yhteistyön määritelmäksi voi kuvata työskentelytavan, jossa yksilöt tekevät yhteistyötä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Keskeisiä käsitteitä ovat jakaminen, kumppanuus, tietoisuus ja ymmärrys yhteistyön merkityksestä, sekä tieto ja osaaminen. Yhteistyötä on kuvattu kehittyvänä vuorovaikutusprosessina, joka etenee yhteisestä keskustelusta yhteiseen suunnitteluun ja toimintaan. Yhteistyö mahdollistaa yksilöiden työskentelyn yhdessä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Yhteistyön nähdään ilmenevän kahdella tavalla, jotka ovat synkroninen eli reaaliaikainen toiminta, tai synkronoimaton ei-reaaliaikainen toiminta. Näistä esimerkkeinä voivat olla reaaliaikaiset chat-keskustelut tai Skype-puhelu, ei reaaliaikaiset sähköposti tai wiki kirjoitukset.**

**Ammatillisesta yhteistyöstä puhuttaessa varsinkin sosiaali- ja terveysalalla lähestytään asiaa moniammatillisen yhteistyön kautta. Moniammatillista yhteistyötä taas kuvataan tiimityöksi ja tiimityöhön liitetään käsitteet monitieteinen (multidisciplinary), tieteidenvälinen (interdisciplinary) ja poikkitieteinen (transdisciplinary) tiimi. Moniammatillisessa yhteistyössä tarvittavista taidoista keskeisimpinä ovat kommunikointitaidot. Henkilön ei tarvitse olla erityisen sosiaalinen, mutta omien mielipiteiden esille tuominen ja perusteleminen sekä kuunteleminen ovat oleellisia taitoja. (Aira 2012, Isoherranen 2012.)**



**Kommunikointiin liittyy myös tiimin vuorovaikutus. Vuorovaikutuksen avulla voidaan tiimin sisäistä ja henkilöiden välistä luottamusta lisätä. Tämä on edellytys tiimin yhteisten tavoitteiden saavuttelulle sekä avoimelle toiminnan ja tulosten arvioinnille. Lisäksi yhteistyössä tarvitaan oman ammatillisen toimenkuvan kompetenssia, johdettavana olemista ja tarvittaessa johtamista. Täydennyskoulutuksella ja koulutuksella yleensäkin voidaan kehittää tiimeissä tapahtuvaa yhteistyötä ja siinä tarvittavia taitoja. Se kuitenkin edellyttää organisaation ja laajemmin yhteiskunnallisen työelämän muutosta. Yhteiskunnalliset muutokset moniulotteisten haasteiden kautta luovat osaltaan tarvetta työelämän muutokseen kohti moniammatillista yhteistyötä, jossa tietoa ja osaamista jaetaan yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Yhden yksilön osaaminen ei enää riitä. (Aira 2012, Isoherranen 2012.)**

**Digiosaava opettaja voi hyödyntää yhteistyötä erilaisten projektien ja kehittämishankkeiden läpiviennissä. Tietoa, materiaalia ja kokemusta voi jakaa yli organisaatorajojen muille kollegoille ja vertaisille digitaalisen teknologian avulla. Digiosaava opettaja voi hyödyntää yhteistyötä opetusmateriaalien luomisessa ja kehittämisessä. Yhteistyöverkostoja voi käyttää uusien pedagogisten käytänteiden ja metodien tutkimiseen ja reflektointiin. Digiosaava opettaja pystyy hyödyntämään teknologian avulla yhteistyöverkostoja oman osaamisensa kehittymisen tukena. (Redecker 2017.)**

**Yhteisöllisen vuorovaikutuksen myötä voidaan ammatillisessa yhteistyössä etsiä, analysoida ja tuottaa uutta tietoa opiskelumateriaalien ja oppimisympäristöjen muodossa.**

**Digitaalisia ratkaisuja ja menetelmiä ammatilliseen yhteistyöhön ovat esimerkiksi Yammer, SharePoint ja Padlet. Nämä mahdollistavat yhteistyössä tiedon tuottamisen ja muokkaamisen.**

**Esimerkiksi Word tai PowerPoint tiedosto voidaan jakaa pilvipalvelu SharePointissa osallistujien kesken muokattavaksi. Muokkaaminen voi tapahtua reaaliaikaisesti tai kun kullekin osallistujalle parhaiten sopii. Muutokset tallentuvat kaikkien nähtäväksi, vaikka muutokset tehtäisiin yöllä.**

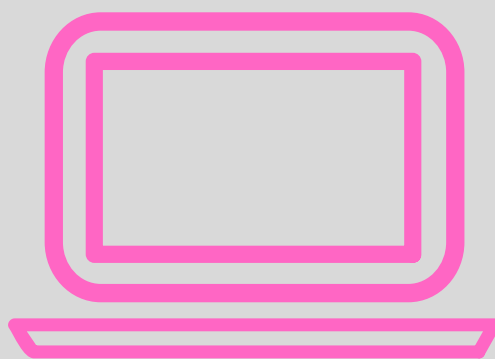
**Yammeria voi hyödyntää esimerkiksi erilaisissa projekteissa. Yammerissa voi keskustella ja keskusteluun voi jakaa tiedostoja. Padlet on eräänlainen viestiseinä, johon osallistujat voivat rakentaa tietoa jakamalla tiedostoja eri muodoissa.**

## SharePoint

Microsoftin ohjelma, kuuluu 365-pakettiin. Perustuu OneDrive pilvitaltenukseen. Voit tallentaa tiedostot pilveen, jolloin voit muokata niitä itse tai yhdessä halutun ryhmän kanssa yhteisöllisesti missä, milloin ja millä laitteella vain. Tallennus pilveen on reaaliaikaista. Tämä tarkoittaa, että pysyt aloittamaan tiedoston muokkaamisen yhdellä laitteella ja jatkaa toisella laitteella. Esimerkiksi voitte yhdessä yhteistyö-organisaation kollegan kanssa aloittaa tiedoston muokkaamisen Skype-palaverin aikana ja kollegasi voi jatkaa työstämistä palaverin loputtua, sinä voit jatkaa tästä myöhemmin, kun sinulle sopii. Tiedostoa ei tarvitse lähettellä esimerkiksi sähköpostilla edestakaisin. SharePoint tallentaa työskentelyhistorian, eli voit nähdä milloin ja miten tiedostoa on muokattu. Tiedostot voivat olla ainakin Microsoftin tukemia tiedostoja.

## Padlet

Padlet-palvelu on opetuksessa suosittu interaktiivinen yhteisöllinen seinä (ilmoitustaulu). Osallistujat voivat rakentaa keskustelua, lisätä mm. videoita, kuvia ja tiedostoja linkkeineen. Padletin käyttäminen on osallistujille ilmaista, mutta ensimmäisen käyttäjän tulee rekisteröityä ilmaiseksi luodakseen Padlet-seinän, jonka linkin voi jakaa muille osallistujille. Osallistujien tuotoksena syntyneen seinän voi tallentaa esimerkiksi PDF-tiedostona. Ohjeita Padlet palvelun hyödyntämiseen löytyy verkosta eri sivustoilta.



## **Yammer**

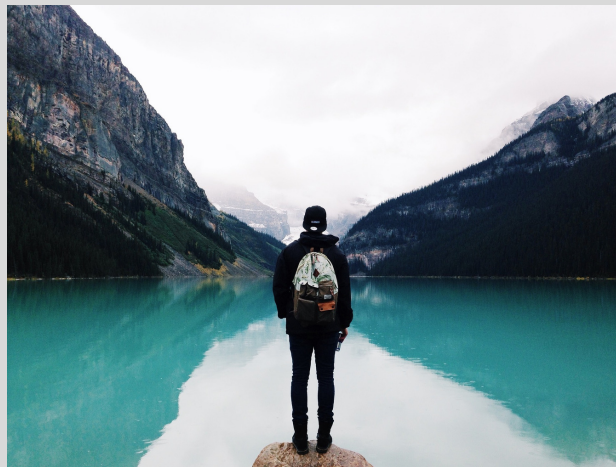
**Yammer on pilvipalveluna toimiva yhteisöpalvelu. Yammeria voi hyödyntää esimerkiksi yhteistyössä, viestinvälityksessä, tiedostojen jakamisessa ja tiedottamisessa. Microsoft osti Yammerin kesällä 2012, ja nykyisin se on osa Microsoftin palvelinohjelmistoja ja pilvialustoja (mm. Office 365). Yammer toimii osittain samalla periaatteella kuin Facebook.**

**Yrityksen yleisen viestiaikajanan lisäksi kuka tahansa Yammer-ryhmään kuuluva jäsen voi lisätä omia julkaisuja, keskusteluja tai vastauksia tietyn ryhmän etusivulle tai aloitettuihin keskusteluihin. Yammeriin voidaan luoda useita ryhmiä. Ryhmien lisäksi ryhmien sisään voi luoda alaryhmiä esimerkiksi tietyn projektin jäsenille. Yammeriin lisätyt julkaisut näkyvät kaikille Yammer-ryhmän jäsenille, mutta yksityisviestejä voi myös lähettää. Yammerissa voi tykätä julkaisuista kuten Facebookissa. Yammerin käyttäminen vaatii yrityksen tai esimerkiksi oppilaitoksen sähköpostitilin. Yammeria voi käyttää verkkoselaimella tietokoneilla ja useimmilla mobiililaitteilla niihin ladattavalla sovelluksella (iOS, Android, Windows Phone). Yammer voidaan myös integroida osaksi muita sovelluksia.**

**Yhteisöllisen vuorovaikutuksen ja ammatillisen yhteistyön kompetenssien lisäksi reflektio on tärkeä osa ammatillista sitoutumista. Seuraavassa osiossa refleктоivasta käytännöstä.**

## 1.3. REFLEKTOIVA KÄYTÄNTÖ

**Yhteiskunnan mukana muuttuva työelämä ja opettajan työnkuvan muutokset vaativat oman työn ja toimintatapojen joustavaa muutosta työelämän haasteita vastaavaksi. Digitalisaatio lisää tarvetta uuden oppimiselle, mutta se myös tarjoaa uusia työvälineitä. Oman toiminnan ja työtapojen kehittäminen edellyttävät oman itsetuntemuksen ja toiminnan kriittistä tarkastelua, eli reflektointia. Reflektion avulla pyritään ymmärtämään toiminnan perusteluja ja seurauksia. Reflektion voi nähdä pohdintana, jota voi tehdä yksin tai ryhmässä. Reflektiivisen pohdinnan kohteena voi olla työntekijän työn kohde, suhde työhön, käytetyt työvälineet, oma toiminta työympäristössä tai oma kehittyminen ammatillisessa toiminnassa.**



**Kuva: Pixabay**

**Varsinkin opettajan työssä korostuu ei materiaalisten asioiden tarkastelu, kuten oppimisprosessi. Tällöin reflektointi kohdistuu vuorovaikutukseen, kokemuksiin ja asioille annettuihin merkityksiin. Reflektion avulla tiedostamattomia asioita ja asioiden merkityksiä palautetaan mieleen sekä tuodaan tarkastelun kohteeksi.**

**(Tiuraniemi 2002, Brotkin ym. 2014, Redecker 2017.)**

**Reflektiota voi hyödyntää omassa työssään riippumatta ajasta tai paikasta. Omaa toimintaa voi reflektoida päivän aikana eri tilanteissa ja eri ympäristöissä. Reflektointi voi olla formaali prosessi, esimerkiksi ohjattu itsearviointi tai päiväkirja, osa tieteellisen artikkelin arviointia, koulutuksessa tapahtuvaa kirjallista arviointia tai ohjaajan, mentorin tai opettajan kanssa käytävää ohjattua keskustelua. Toisaalta reflektointi voi olla ei formaali prosessi. Tällöin reflektointia voi esiintyä kollegan kanssa keskustellessa tai erilaisiin toimintoihin ja aktiviteetteihin osallistumisen yhteydessä, joissa omaa ja toisten toimintaa tulee tiedostamatta refleктоitua. Omien ajatusten, tunteiden tai toiminnan reflektoinnin voi erottaa toiminnan aikana tai sen jälkeen tapahtuvaksi prosessiksi. Lisäksi puhutaan mikrotason reflektoinnista, jolloin reflektointi keskittyy esimerkiksi toiminnan tuloksen tarkasteluun tai makrotason reflektoinnista, jolloin tarkastellaan koko toiminnan prosessia.**

**Digiosaava opettaja reflektoi ja arvioi säännöllisesti omaa digitaalista ja pedagogista osaamistaan. Reflektion ja kriittisen arvioinnin myötä tunnistetaan omia kehitystarpeita ja tätä käytetään edelleen hyödyksi oman kehittymisen tukena. Kehitystarpeiden tunnistaminen myötä opettaja pystyy hakemaan apua ja neuvoja oman osaamisen kartuttamiseksi. Digiosaava opettaja etsii aktiivisesti koulutuksia ja kehittymismahdollisuuksia oman ammatillisen kasvun tueksi ja (digitaalisten) opetusmenetelmien repertuaarin laajentamiseksi. Digiosaava opettaja auttaa ja neuvoo vertaisiaan ja muita sidosryhmiä organisaatiossaan digitaalisen kompetenssin kasvattamiseksi.**

**(Cartwright & McGregor 2011. Redecker 2017.)**

## **Pohdi: Miten ja milloin omassa työssäsi reflektointia tapahtuu?**

**Digitaalisuus on toiminut reflektion tukena internetin alkutaipaleista lähtien. Muistele esimerkiksi ensimmäisiä sähköposteja, joita olet lähettänyt ja kysynyt työkaverisi mielipidettä johonkin työhön liittyvään asiaan "olisiko tämä kirja hyvä", "kävisikö tämä asia näin?", "oliko palaverissa käsitelty asia hyödyllinen". Nykyajan työelämässä digitaalisuus on juurtunut osaksi jokapäiväistä työskentelyä ja ohjaamatonta, ei formaalia reflektointia tapahtuu huomaamatta. Digitaalisia teknologioita voi kuitenkin hyödyntää myös tarkoituksellisessa reflektioivassa käytännössä. Erilaisia digitaalisia reflektoinnissa hyödynnettäviä digitaalisia menetelmiä voivat olla muun muassa virtuaaliset oppimisympäristöt, joista maailmanlaajuinen Moodle on tunnettu.**

**Lisäksi oppilaitoksilla ja yrityksillä voi olla omia erilaisia virtuaalisia vuorovaikutuksellisia oppimisympäristöjä rakennettuna esimerkiksi Google Classroom, Edmodo tai peli ympäristöön. (Cartwright & McGregor 2011.)**

**ePortfoliot (digitaaliset verkkoportfoliot) tai blogit voivat toimia oman työskentelyn ja oppimisen reflektoinnin välineinä. Näihin voi kerätä oman ammatillisen kehittymisen ajalta dokumentteja, kuten tuntisuunnitelmia, linkkejä materiaaleihin, omia muistiinpanoja, käytyjä kehityskeskusteluja ja niin edelleen.**

**Onerin ja Adadanin (2016) tutkimuksessa ePortfolio todettiin toimivaksi välineeksi kriittisen reflektoinnin taitojen kehittämisessä. ePortfolioiden ja blogien etuna voi nähdä dokumenttien, kuten omien pohdintojen, tallentumisen ja säilymisen yhdessä paikassa ja alustojen muokattavuuden uudestaan ja uudestaan. Ne ovat myös saavutettavissa, milloin ja missä tahansa, verrattuna perinteisiin paperiversioihin. (Cartwright & McGregor 2011, Oner & Adadan 2016.)**

**Digitaalisissa oppimisympäristöissä (mm. ePortfolio ja blogi) reflektointi voi olla monimuotoista. Voit kirjoittaa yksityistä päiväkirjaa, pohtia omaa toimintaasi ja käsityksiäsi. Tämän lisäksi voit vertailla tallentamiasi tuntisuunnitelmia tai käyttämiäsi opetusmenetelmiä ja tarkastella niiden kehittymistä. Näitä voit ympäristöissä myös jakaa kollegoillesi kommentoitavaksi ja saada heiltä vertaistukea.(Cartwright & McGregor 2011, Oner & Adadan 2016.)**

**Voit halutessasi valita itsellesi turvallisen verkoston jakamalla dokumentteja ympäristöön, johon olet itse määrittänyt käyttöoikeuksia. Myös kehityskeskustelut voi siirtää kokonaan tai osittain digitaalisiin ympäristöihin käytäviksi. Mentori tai esimies voi esimerkiksi lähettää pohdittavat kysymykset digitaaliseen ympäristöön. Ympäristössä kysymyksiä voi etukäteen pohtia ja niihin voi vastata. Näin omaa osaamistaan, toimintaansa ja käsityksiään voi reflektoida ensin itse ja myöhemmin esimiehen kanssa sovitussa tapaamisessa, joko kasvotusten tai digitaalisesti samassa ympäristössä. (Cartwright & McGregor 2011, Oner & Adadan 2016.)**



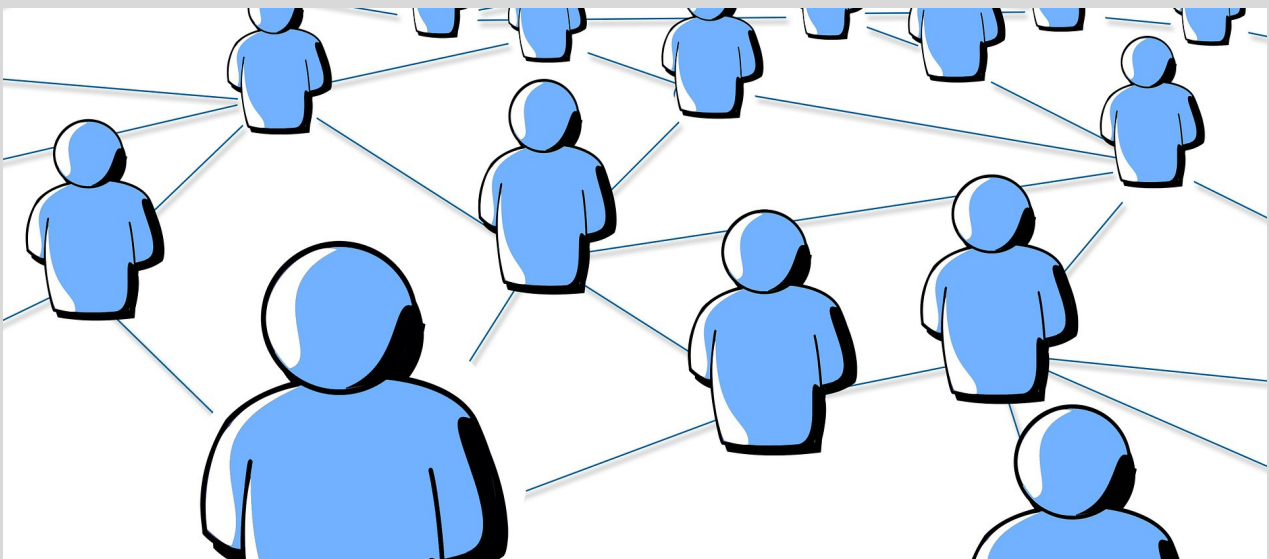
**Reflektoinnin apuna voi hyödyntää digitaalisia vuorovaikutuskeinoja, kuten sosiaalisen median sovelluksia (Cartwright & McGregor 2011). Nämä voivat olla integroituna digitaalisiin ympäristöihin, tai niitä voi hyödyntää sellaisenaan. Tarkemmin sosiaalisen median välineitä käsiteltiin edellisten kompetenssien yhteydessä. Kuitenkin esimerkiksi Skypen kautta voi keskustella kollegoiden kanssa jakamalla tiedostoja tai tietokoneesi näytön kuvaa ja saada vertaistukea esimerkiksi tuntisuunnitelman työstämiseen. Ammatillisten vuorovaikutus- ja yhteistyökanavien lisäksi opettajana voi hankkia ja jakaa osaamistaan ja kokemuksiaan muiden opettajien kanssa esimerkiksi Facebookin ammatillisista ryhmistä. Näitä löytyy Facebookista useampia. Yleensä ryhmät ovat liittymisen jälkeen kaikilla avoimia. Digitaaliseen osaamiseen ja digitaalisten menetelmien käyttöön liittyvät ryhmät Facebookissa ovat esimerkiksi:**



**Tieto- ja viestintätekniikka opetuksessa/ICT in education**

**Tablet-laitteet opetuksessa**

**Näissä esitetään aktiivisesti kysymyksiä, jaetaan kokemuksia ja ammattilaisten kesken pohditaan mitä ja miten sovelluksia tai laitteita on opetuksessa pystytty hyödyntämään. Mahdollisissa suljetuissa ryhmissä voi käydä keskustelua esimerkiksi erilaisista opetusmateriaaleista (Basitere & Ivala 2017).**



**Kuva: Pixabay**

**Digitaalisuutta voi hyödyntää reflektoinnissa innovatiivisesti esimerkiksi videoiden avulla. Omaa pohdintaansa voi kuvata videoksi tai tallentaa äänitiedostona ja jakaa näitä tietyille kollegoille, joko WhatsApp-sovelluksen keskusteluissa, tai digitaalisessa muussa ympäristössä. Videon ja äänen lisäksi voi käyttää myös suoraa live-lähetystä esimerkiksi Instagramin tai muun sovelluksen kautta. Vertaiskollegat, mentorit, tuutorit jne. pystyvät näiden perusteella antamaan refleктоivaa palautetta. (Cartwright & McGregor 2011, Gartmeier ym. 2015.)**

**Pohdi omaa rooliasia työyhteisössäsi digitaalisen osaamisen edistäjänä? Pohdi asioita (esimerkiksi sanoja, verbejä ja adjektiiveja), jotka kuvaavat sinua digiosajana tai sinun rooliasi digitaalisen osaamisen hyödyntäjänä ja kehittäjänä.**



## **1.4. DIGITAALINEN JATKUVA AMMATILLINEN KEHITTYMINEN**

**Sosiaali-, terveys- ja kuntoutusala digitalisoituu ja erilainen teknologian alan työpaikoilla lisääntyy. Voidaan puhua lähitulevaisuuden työelämän uudistumisesta SoTeKu-alan kentillä ja toiminta-ympäristöissä. Työelämään valmistuvat alan opiskelijat tarvitsevat lisääntyvästi erilaisia digitaalisia ja teknologisia valmiuksia. Myös jo työelämässä toimivat ammattilaiset tarvitsevat tukea ja täydennyskoulutusta teknologian lisääntyessä heidän työssään. Osaaminen teknologian käytössä ja digivalmiuksissa vaihtelee. Osa työelämässä toimivista ammattilaisista on syntynyt ja kouluttautunut ennen digitalisoitumisen aikaa. Toisaalta nuoremmassa ryhmässä digitaalisten sovellusten viihdekäyttö ei välttämättä tarjoa taitoja digitaalisen teknologian ammatilliseen käyttöön.**

**SoTeKu-alan opettajat nähdään tulevaisuuden ammatillisten osaajien roolimalleina. Digitalisoituminen ja teknologian kehittyminen haastavat myös alan opettajia kehittämään omaa osaamistaan ja jatkuva ammatillinen kehittyminen on tarpeen, jotta tulevaisuuden osaamishaasteisiin pystytään vastaamaan.**

**(Kullaslahti 2011, Kouri & Seppänen 2017.)**

**Opettajan ammatillisen kehittymisen voi nähdä koko uran aikana tapahtuvana oppimisena ja prosessina, johon liittyy erilaisia kehitysreittejä ja -vaiheita. Opettajan ammatillista kehittymistä eri kehitysvaiheiden aikana voi tukea kollegoiden kanssa käytävät keskustelut, vertaisohjaus, mentorointi, koulutusjaksot, tiimityöskentely sekä organisaatiotekijät, kuten yhteistyöhalukas ja tukeva ilmapiiri ja johtaminen. Opettajien työssäoppiminen nähdään ammatillisessa kehittämisessä tärkeänä.**

**Työssäoppimisen perustana on aikaisempi kokemus, oppiminen perustuu työn tekemiselle ja on sosiaalista, yhteistä ja kontekstisidonnaista. Oppiminen muokkaa niin opettajaa kuin ympäristöä, jossa oppiminen tapahtuu. Verkko-opettamiseen siirtyminen haastaa opettajaa arvioimaan omaa toimintaansa ja opetusmenetelmiään. (Kullaslahti 2011.)**



**Digiosaava opettaja kykenee käyttämään digitaalisia lähteitä ja teknologisia resursseja oman ammatillisen kehittämisensä tukena. Tällöin hän osaa käyttää verkkoa digitaalisen materiaalin etsimiseen ja tunnistamiseen, sekä hyödyntämään näitä oman substanssiosaamisen, opetusmenetelmien ja -strategioiden päivittämiseksi. Digiosaava opettaja pystyy käyttämään verkossa olevia digitaalisia yhteisöjä ja verkostoja oman ja kollegoiden ammatillisen kehittymisen tukena. (Redecker 2017.)**



**Jatkuva ammatillinen kehittyminen voi tapahtua strukturoidussa opetuksessa, esimerkiksi opettajankoulutuksen aikana, tämän jälkeen se tapahtuu monesti strukturoimattomasti työelämän aikana omasta motivaatiosta lähtien. Toki strukturoitua ammatillisen kehittymisen muotoa voivat edustaa esimerkiksi vuosittaiset kehityskeskustelut. Ensimmäisenä askeleena ammatillisessa kehittämisessä on tunnistaa omat kehitystarpeensa, asettaa tavoitteet omalle osaamiselleen ja tunnistaa keinot, kuinka saavuttaa nämä tavoitteet. Tärkeää on olla motivoitunut, luova ja avarakatseinen. Näin voi antaa mahdollisuuden erilaisille oppimisen ja kehittymisen keinoille. Motivaatio jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen kumpuaa pääsääntöisesti henkilöstä itsestään, harvemmin ulkoisista pakottavista tekijöistä. Jatkuva ammatillinen kehittyminen on muutakin, kuin säännölliset työpaikan kehityskeskustelut tai yksittäiset koulutukset. Tärkeää jatkuvan ammatillisen kehittymisen kannalta on jatkuva itsearviointi, oman osaamisen ja toiminnan reflektointi ja analysoiminen. Yhtä oikeaa ja ainutta aikaa tai paikkaa itsearvioinnille ei ole. Pohdi missä tilanteissa työpäivän, työviikon, kuukausien tai vuosien aikana voisit toteuttaa itsearviointia? (DiMauro 2000, Ryan 2003, Kullaslahti 2011.)**

**Pohdinnan avuksi voi käyttää esimerkiksi seuraavia kysymyksiä (DiMauro 2000).**

- o Mitkä ovat minulle tärkeitä ammatillisia arvoja?**
- o Millainen on ammatillinen työkenttäni, jossa minä toimin?**
- o Mitkä ovat suurimmat vahvuuteni ja heikkouteni?**
- o Mitä ovat minun mahdollisuuteni ja uhkani?**
- o Mihin suuntaan haluan työelämässäni?**
- o Mitä minun täytyy tietää ja tehdä päästäkseni sinne?**

# **Digitaalisten lähteiden ja resurssien haku**

**Digitaalisuutta voit hyödyntää jatkuvan ammatillisen kehittymisen välineenä esimerkiksi hyödyntämällä digitaalisia tietolähteitä. Digitaalisiin verkkolehtiin, artikkeleihin ja muihin julkaisuihin pääset tutustumaan esimerkiksi oman organisaatiosi kirjaston palveluiden kautta.**

**Tietoa ja osaamista digitaalisten sovellusten käytöstä voi hankkia tämän digimoduulin lisäksi omatoimisesti verkosta. Verkossa on paljon sivustoja, kuten organisaatioiden, yritysten, hankkeiden ja yksityishenkilöiden sivustoja, joissa on tietoa digitaalisista sovelluksista ja ohjeita niiden käyttöön. Ohjeet voivat olla tekstimuodossa, videoina tai esimerkiksi Slideshare-diaesityksinä.**

**Oman ja toisen organisaation kotisivujen kautta voi löytää tietoja hankkeista, joissa digitaalisuudesta on tuotettu tietoa.**

**Hakukoneiden (esim Google, Yahoo, Bing) kautta pääsee käsiksi avoimiin materiaaleihin. Kannattaa kokeilla eri hakusanoja oman tarpeen mukaan. Esimerkiksi YouTube-videot voivat olla hyvinkin yksityiskohtaisia ohjeita jonkin digitaalisen sovelluksen käytöstä.**

**Oheisista verkkolähteistä löytyy ohjeita digitaalisten sovellusten käyttöön. Hakusanana voi käyttää käytettävän sovelluksen nimeä tai asiaa mitä jollain sovelluksella haluttaisiin tehdä.**

**Tehtävä:**

**Kokeile Googlessa esimerkiksi "Aivoriihi verkossa" tai "Ryhmätyön tekeminen verkossa" hakuja. Pääsetkö mielestäsi sopivien ohjeiden pariin?**

**Seuraavaksi voit kokeilla hakuja seuraavissa palveluissa.**

**Kokeile ensin yhtä hakusanaa, kuten aivoriihi tai yhteistyö**

**Youtube    Wikipedia    Slideshare    Vimeo  
Hakukoneet (Google, Bing, Yahoo, Windows Live)**

**Omatoimisen tiedonetsinnän, lukemisen ja perehtymisen lisäksi jatkuvan ammatillisen kehittymisen tukena kannattaa hyödyntää vuorovaikutusta kollegoiden kanssa. Ammatillista kehittymistä ja tiedonvaihtoa voivat tukea työkaverin kanssa käytävät keskustelut mielenkiintoisista tutkimustuloksista, hankkeista tai käytetyistä digitaalisista opetusmenetelmistä, joista on kuullut. Näitä keskusteluja voi käydä ohimennen, esimerkiksi vaikka kahvipöydässä tai työpaikan käytävällä. Ammatillisempia vuorovaikutustilanteita kollegoiden kanssa voivat olla erilaiset kehityspäivät, workshopit ja seminaarit. Näiden lisäksi digitaalisen jatkuvan ammatillisen kehittymisen tukena voi käyttää erilaisia digitaalisia verkossa olevia ammatillisia yhteisöjä tai ryhmiä, joissa voi seurata tai keskustella ammatillista kehittymistä edistävästä teemoista. Ne ovat myös oiva ympäristö jakaa tietoa saman ammattiryhmän kanssa. (DiMauro 2000, Moorley & Chinn 2014.) Yhteisöjä verkossa voi löytää esimerkiksi seuraavista:**

**Facebook**

**LinkedIn**

**Yammer**

**Twitter**

**Omatoimisen tiedonhaun tai esimerkiksi verkon palveluiden keskusteluista nousevia tuloksia ja huomioita kannattaa tallentaa itselle sopiviin digitaalisiin muistikirjoihin. Näin voi kerryttää itselleen menetelmä- ja tietopankkia hyödynnettäväksi myöhemmin. Esimerkkisi sosiaalisen median palveluissa keskustelut eivät säily kauaa ja mielenkiintoiset asiat saattavat olla myöhemmin saavuttamattomissa. (Moorley & Chinn 2014.)  
Erilaisia digitaalisia muistikirjoja:**

**Evernote**

**Google Keep**

**OneNote**

**Padlet**

**Perehdythän osion  
lisämateriaaliin  
digimoduulissa.**

**Tämä materiaali on tehty  
Canva -palvelulla. Canva  
löytyy ilmaiseksi  
verkosta. Materiaalin  
grafiikan ja logojen  
lähteenä on Canvan  
galleria.**



Juha Pajari, TtM  
Itä-Suomen yliopisto,  
hoitotieteen laitos



# **LÄHTEET:**

**AIIM. 2018. What is collaboration. Association for Information and Image Management International. Ei päivitystietoja. Luettu 31.8.2018.**

**Aira A. 2012. Toimiva yhteistyö. Työelämän vuorovaikutussuhteet, tiimit ja verkostot. Väitöskirja. Viestintätieteiden laitos. Jyväskylän yliopisto.**

**Basitere & Ivala 2017. An evaluation of the effectiveness of the use of multimedia and wiley plus web-based homework system in enhancing learning in the chemical engineering extended curriculum program physics course. The electronic journal of e-learning 15(2), 156-173.**

**Bozoglan H. & Gok D. 2017. Effect of mobile-assisted dialect awareness training on the dialect attitudes of prospective English language teachers. Journal of Multilingual and Multicultural Development 38(9), 772-787.**

**Brotkin E. Konkarikoski A. Lankinen H. Mattila K. Silander P. Sivén T. & Toijala H. 2014. Mobiileilla työssäoppimista ohjaamaan. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen pedagogisen oppimisympäristön kehittäminen –hankkeen loppujulkaisu. Päijät-Hämeen koulutus konserni –kuntayhtymä. Koulutuskeskus Salpaus.**

**Cartwright L. & McGregor D. 2011. Developing reflective practice: A guide for beginning teachers. McGraw-Hill Education. E-kirja.**

**DiMauro N. 2000. Continuous professional development. The Journal of Continuing Education in Nursing. 31(2), 59-62.**

**Gartmeier M. Bauer J. Fischer M. Hoppe-Seyler T. Karsten G. Kiessling C. Möller G. Wiesbeck A. Prenzel M. 2015. Fostering professional communication skills of future physicians and teachers: effects of e-learning with video cases and role-play.**

**Green B. & Johnson C. 2015. Interprofessional collaboration in research, education, and clinical practice: working together for a better future. The Journal of Chiropractic Education 29(1), 1–10.**

**Isoherranen K. 2012. Uhka vai mahdollisuus – moniammatillista yhteistyötä kehittämässä. Väitöskirja. Sosiaalitieteiden laitoksen julkaisuja 2012:18. Sosiaalitieteiden laitos. Helsingin yliopisto.**

**Kouri P. & Seppänen J. 2017. eHealth osaamisvaateet terveystieteen ammattikorkeakoulukoulutuksessa. Finnish Journal of EHealth and EWelfare 9(1), 46-50.**

**Kullaslahti J. 2011. Ammattikorkeakoulun verkko-opettajan kompetenssi ja kehittyminen. Väitöskirja. Kasvatustieteiden yksikkö. Tampereen yliopisto.**

**Malinen S. 2016. Sociability and Sense of Community among Users of Online Services. Väitöskirja. Informaatiotieteiden yksikkö. Tampereen yliopisto.**

**Moorley C. & Chinn T. 2014. Using social media for continuous professional development. Journal of Advanced Nursing 71(4), 713-717.**

**Oner E. & Adadan D. 2016. Are integrated portfolio systems the answer? An evaluation of a web-based portfolio system to improve preservice teachers' reflective thinking skills. Journal of Computing in Higher Education 28(2), 236-260.**

**Paasivaara L. & Nikkilä J. 2010. Yhteisöllisyydestä työhyvinvointia. Kirjapaja, Kirjavälitys. Helsinki.**

**Pönkä H. Impiö N. & Vallivaara V. 2012. Sosiaalisen median opetuskäyttö. Oppimisen teoriaa ja kokemuksia DevelOPE-hankkeesta. Kasvatustieteiden tiedekunta. Oulun yliopisto.**

**Redecker C. 2017. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Punie Y. (ed). EUR 28775 EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017 doi:10.2760/159770**

**Ryan J. 2003. Continuous professional development along the continuum of lifelong learning. Nurse Education Today 23(7), 498-508.**

**Tiuraniemi J. 2002. Reflektiivisyys asiantuntijan työssä. Teoksessa Niemi P. & Keskinen E. 2002. Taitavan toiminnan psykologia. Turun yliopiston psykologian laitoksen julkaisuja, Turku. s. 165-195.**

**Vuopala E. 2013. Onnistuneen yhteisöllisen verkko-oppimisen edellytykset. Väitöskirja. Kasvatustieteiden tiedekunta. Oulun yliopisto.**

Digipedagogiikan perusteet, jonka tekijä on Osaavat opettajat yhdessä! (TerOpe) -hanke, on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä.

**CC BY-NC-SA**